

cached temp files: /home/folder/svendborg. zip

Fundet på internettet

Hvad skete der? Hvad er tid? Hvad er hvad? Hvordan fortæller vi historier – historier om fortiden, nutiden og fremtiden?

Hvilke kroge kan vi hænge vores kasketter på, trosser surses og der giver retning og fremdrift? Med historier fortæller vi historier, der fortæller historier der fortæller historier.

Vores hoveder boblede og sydede og noget måtte gøres. Derfor tilmeldte vi os henover efterår og vinter et slægtsforskningskursus på AOF. Underviserne Jytte og Claus ville præsentere, og give adgang, til deres ai, der crawler metaverset tyndt for brudstykker og bits der sammen kan stykke en fortælling sammen. Spændende. Kurset blev dog aflyst pga. corona. Jytte forbarmede sig dog og lod ai'en køre en tilfældig scanning. Vi er stadig igang med pakke de filer ud der løbende uploades. Er der nogen der har licens til winrar pro?

Men ok Svendborg altså. Hvilke tråde har der været og hvilke spor er der blev slebet. Hvilke strømme har løbet i de spor, og hvilke tråde væver til sammen Svendborg. Det var ligesom udgangspunktet. Et af de tidlige dokumenter i Jyttes sky er oprettet i Odense for over 50 år siden, og fangede første omgang ikke rigtig vores interesse. Men måske var det alligevel et godt sted at starte? For "hvornår starter noget egentlig?" som du sagde mens elkogerens boblen tog til.

I 1963 var der et par stykker der lavede et kreativt fællesskab i Odense. Kælderen lå under et villahus i Hunderup, hvad der idag er et kvarter for folk med formue, herunder Christian Eriksen.

Kælderen udgjorde stedet for et projekt, et såkaldt *intervenierende galleri*. Det blev døbt Galleri EXI. De ønskede at lave noget kunst, og påvirke den tid og sted de var en del af. En af deres første udstillinger var i samarbejde med situationister fra Frankrig, Holland, Danmark og England. Situationisterne var

en kunstnersammenslutning der gik sammen for at intervenere og skabe situationer der kunne bryde med den overfladiskhed, og deraf fremmedgørelse, der var tilstede i det herskende *skuespilsamfund*. Guy Debord er en kendt situationist, Asger Jorn var situationist, Jens Jørgen Thorsen (tjek ham på youtube), Jørgen Nash var situationist. Senere splittede han fra og der opstod en skandinavisk situationisme. Jørgen Nash savede hovedet af den lille havfrue og rykkede senere op i de svenske skove og var med i etableringen af Drakabygget der var en slags kunstværk og kollektiv. Nå, en af udstillingerne hed "Destruktion af RSG-6" og var et videre arbejde med britiske anti-krigsaktivisters praksis med, via kunstneriske greb, at afsløre de planer for militarisering og opstilling af atommissiler – RSG 6. Galleri Exi endte med at blive sprængt i luften. Det var vel en happening eller situation der skulle åbenbare *virkeligheden* bag skuespillet.

Med omkring Galleri EXI var Mogens Amdi der senere var medskaber af Tvind. Han boede i et kollektiv i Odense, og var dermed en firstmover på at bo fælles i selvalgte ikke-biologiske fællesskaber. Kollektivbevægelsen kom først senere.

–

Vi var begge enige om at det da var et sted og en måde at starte noget på. Men det gjorde umiddelbart ikke vores arbejde med Jyttes stadigvoksende mappe nemmere. Vi blev enige om at holde en pause. Vi skruede lidt op for radiatoren, strakte os og skruede lidt ned for diablo. Fokus.

Vi har således nogle tråde af situationister, Tvind og kollektiver. Men også nogle tråde af anti-atombevægelse og fredsbevægelse. Bevægelser der i danmark startede i slut 50'erne og lavede marcher og markeringer. Det her er i de tidlige 60'ere og før flip, USA indtræder i Vietnam og alt det der. Hippie var ikke en ting – mere beat hvis man skal snakke i en amerikansk sammenhæng.

I København var der stor boligmangel, og generel fattigdom. Der blev derfor etableret husvilde barakker rundt omkring. Billige træbarakker der til nød kunne opfylde folks behov for tag over hovedet. Folk, familier og børn voksede op i disse ufrivillige proto-bofællesskaber.

En af dem var ballonparken på Amager. I gamle militær barakker blev folk indkvarteret. Her voksede blandt andet Preben Vilhjelms, Kjeld Koplevs og andre op. Personer fra Ballonparken var blandt de første tilflyttere der rykkede ud af København og til Svendborg senere. Der er også mange ligheder mellem Ballonparken og de tråde der ledte til etableringen af Christiania i 1972.

Der var navne der ringede klokker. Vi slog bluetooth til og parrede med anlægget og kunne nu pludselig høre Kjeld Koplevs stemme henover en smørsydende skrubbe. Timerne gik og vi opdagede nu at det var blevet mørkere og kun takket være emhætten lys sad vi ikke i totalt mørke i køkkenet. Du trykkede pause og lukkede mediaplayeren. "Vil det sige at det hele startede med udråbelsen af fristaden Christiania?" Dit spørgsmål blev nærmest hængende i køkkenet. Vi rejste os tændte lampen over bordet og indbygningsspotsene. Der måtte lys over sagen. Endte vores søgen efter en start med Staden?

"Der er en fil mere her" mumlede du. Dungk dungk. Dit håndled vippede på touchpadden og åbnede *DetNySamfund.txt*

Det Ny Samfund kom til i 1968 og var et fællesskab omkring etableringen af et nyt samfund og en bevægelse for at forandre det eksisterende. I 1970 blev det planlagt at lave en markering, mødes, *se hvad der sker* og lave ting der havde med *Det Ny Samfund* at gøre. Mange folk omkring det projekt kom ud af det brugerstyrede *Huset i Magstræde* der også findes spor af i dag. De faldt i snak med Leo Kari (Rina Ronja Kari fra folkebevægelsen mod EUs farfar, se evt. bogen *Bag Spaniens Bjerger*). Leo havde taget afsted til Spanien i 1937 for at kæmpe mod facismen. Leo Kari ejede et stort stykke jord i Thy. Folkene bag det nye samfund, var overbeviste om at anti-facisme også var en vigtig del af et nyt samfund, og Leo Kari's interesse var vakt. Han stillede jorden til rådighed og da det blev sommer rykkede folk derop. Der var dog forskellige ønsker, interesser og visioner. Nogen kom for at etablere et nyt samfund, andre for at høre Gnags, tage LSD og danse elverhøj med Ib Michael – andre for hele pakken. Der var liv og fest, gravet vandsystemer og lavet aviser. Nogle blev hængende og Thylejren var etableret. Igen her ses der tråde mellem anti-atom og

fredbevægelser og Woodstock, Monterrey og LSD. Mellem beat og hippie.

Vi følte os på en måde klogere efter at have læst dokumentet og set de meget eksperimenterende videoer i den tilhørende mappe. Men så alligevel, vidste vi egentlig mere? Og hvad kunne vi egentlig bruge det til? Hvor er Svendborg henne i det her? Vi rullede videre ned og klikkede efterhånden fraværende og apatiske på en tilfældig mappe. Dagens diæt på stærk pickwick havde efterhånden sat sit præg, og ved siden af skærmen var vores tomme morgenmadskåle efterhånden fyldt op med clementinskræller og våde teposer.

I 1968 rejste personen JK fra ballonparken afsted på rejse med Amdi og WJ. De kørte i bus på Hippie Trail gennem Europa, Afghanistan, Irak, Indien og til Vietnam. De spillede koncerter for Vietcong, så andre kulturer og samfund og røg sikkert også en masse chillum. Det var på den her øjenåbende tur at stenene blev lagt til *Den Rejsende Højskole* på Tvind. En skole hvor folk gik sammen i grupper, skaffer busser, reparerede dem og kørte afsted for at få åbenbaret verdens sande tilstand, møde de fordømte her på jorden og på den måde få et praksisorienteret nødvendigt seminar. JK tog bagefter til Svendborg og startede et restaurationsskib der lå hvor Launi, der ejer børsen i dag, har lagt Brasserie Båden. Restaurationsskibet ligger i dag i Nyhavn – en orange og grøn hollandsk stålkuif.

Dokumentet sluttede der.

Men uden at sige noget, gik vi begge igang med at tilføje i Jyttes dokument.

WJ blev tækkemand i et kooperativ og spiller banjo. Du kan indimellem opleve ham synge John Mogensen og Mills Brothers på Strandlyst som en del af Svendborg Herrekor. Hans pensel malede også den tidligere venstre borgmesters portrætbillede der hænger på gangen i rådhuset. Og Amdi etablerede i 1972 Tvind inspireret af både Hippie Trail-turene og Jesuitternes hellige kolonialisme, missionsvirksomhed og ukuelige viljestyrke og protestantiske arbejdsetik.

Sammen trykkede vi ctrl+s. Vi lukkede dokumentet og gik tilbage til Christianiamappen.

I 1971 skrev Jacob Ludvigsen en artikel i det lokale Christianshavnerblad. Bladet var en lokal skrevet og distribueret tryksag. Her lavede de en fake news artikel med opstillede fotos. De hoppede over plankeværket ind til det tomme kasserne område på Voldende. Der var slumstormere der boede ulovligt i huse der stod i forfald. Et stort kollektiv på Christianshavn hed Sofiegården, der boede Kim Larsen og Gasolin – Odense igen. De lavede en fortælling med fotos om de mange lokale der nu var taget ind på det forbudte og lukkede område og var gået igang med at etablere et sted til glæde for lokalsamfundet. De hoppede tilbage over plankeværket igen og artiklen blev trykt.

Ugen efter begyndte folk fra Christianshavn, København og hele landet at sive dertil for at hjælpe til og blive en del af det. Plankeværket blev væltet og Christiania blev etableret.

Sjovt som det ene hurtigt kan tage det andet tænkte vi. Neglen forsvandt dybt ind under en tyk pomeloskal og en fyreduft spredtes i rummet. Du kiggede kort op på mig, og så tilbage på skærmen. Tiden stod stille mens hinderne slap pomelobådenes blærer. Lidt tid efter kiggede du op igen og tog den flotteste båd. Skærmen var fyldt med åbne vinduer. Du havde åbnet et nyt dokument der hed *langelandsmanifestet.pdf*.

Nogle folk fra fredbevægelsen, Det Ny Samfund og Christiania ville *andet*. Langeland har siden 1920 haft spirende kunstner kolonier. Små oaser ala Skagen osv.. Det var her at flere rykkede til, for at etablere egentlige kollektiver. Den bevægelse foregik mange steder og i 1973 blev Langelandsmanifestet skrevet af flere af personerne omkring Det Ny Samfund. Manifestet var en markering af kollektivbevægelsens popularitet og et ønske om at bruge det store ryk til at presse på for et andet samfund.

“Der var en udflytningsbølge” sagde du stille.

Kollektivbevægelserne og det store ryk ud og drømmen om et bo og leve på anden måde fik forskellige udtryk. Folk rykkede fra København. Nogle af dem der deltog i etableringen af Christiania, var kørt sur i den sedimentering der var igang med at ske. Igen kunne man måske her snakke om et skisma vedrørende etablering af nyt samfund kontra fest

tjald og farver – mellem beat og hippie – mellem fælles og ego – mellem kort og lang sigt – mellem eget og mit – vores og alles osv.

Folk rykkede til Stevns syd for København. Folk rykkede til Bornholm, hvor man stadig kan fornemme dråberne på østkysten og midt på øen. Folk rykkede til Djursland for at komme på landet, folk rykkede til Svendborg som en gylden middelvej – provinsbyen.

Vi kikkede ivrigt og synkront på henholdvis touchpad og den mus vi også havde sluttet til. Svendborg.wps tonede knagende frem for vores ømme øjne.

De tidlige pioneres ryk til Svendborg kom til udtryk omkring etablering af kollektiver. Huse blev købt, og forskellige økonomiske organiseringen blev etableret. Der kom et momentum der accelererede – en centrifugalkraft. Flere rykkede til Svendborg. Spillestedet Klostermøster blev etableret. Det var brugerstyret som Huset i Magstræde og nogle af folkene var endda taget med. Baggårdsteateret blev fornyet, fra stille egnsteater til et ambitiøst frivilligt drevet teater, med kunstneriske ambitioner. Selvfølgelig blev der spillet Bertolt Brecht, der sammen med Walter Benjamin havde hængt ud og spillet skak hos Karin Michaelis på Thurø. (se partiet på youtube – Jytte) Der blev etableret en bogcafe med vaskeri. Mens vasken var igang kunne man gribe en bog og få en kop te. Stedet var et naturligt mødested og landingsplads når folk rykkede til byen og skulle orientere sig. Huse blev besat, der blev lavet højskoler, foreninger, sundhedshuse, bofællesskaber, orkestre, håndværksfællesskaber, bådlaug, håndværksvirksomheder, aviser og meget andet. Flere af disse projekter samlede sig under en fond. Fonden 2. oktober. Målet var her at rejse fælles kapital til at købe Fyn fri af EF. Kooperativet bestod af murervirksomheder, tækkevirksomheder, landbrug osv.. Der blev etableret gårdkollektiver på Langeland (flere), Tåsinge og vest for Svendborg. Dråberne ses stadig i dag i Ollerup, Vester Skerninge og Ulbølle. På een af gårdkollektiverne blev der etableret et klunserkollektiv. Et kollektiv der arrangerede loppemarkeder, med mange hundrede af gæster. Penge gik til befrielseskampe i det globale syd. Flere af initiativtagerne var tændt af en hellig ild, radikaliseret af Gotfred Appels snyltestatsteorier.

Appel der var ideologisk tænding for Blekinggade banden kom på Sydfyn og der var generelt stor lydhørhed i ønsket om en anden verden og solidaritet med frihedskampe i Nicaragua, PFLP, anti-Pinochet osv..

—
Hmmmmm. Du pustede ud og åbnede næste dokument i mappen: ideolgie&materialisme.pptx

Men det var ikke ræverødt i klassisk forstand. Ikke alle talte det politiske sprog og var skolet med den tunge universitetsmarxisme og kapitallogik. Der var skillelinjer mellem partitro stats orienterede revolutionære og mere frie kommunister og *det ny venstre* (New Left). Autoritetstro og partidisciplin sat overfor selvforvaltning, udenomsparlamentarisme og basisdemokrati. Rykket i Svendborg skete fra sidste i 70'erne og til start 80'erne. Det var en bagskid til 1968. Tingene var i opbrud. Punken opstod i 1978 og anarkistiske tanker og feminisme vandt indpas. Fra handling til forvandling var et slogan og der var fokus på nu og her, og at finde sammen og komme igang. Ikke lange kapital-logiske analyser af tingenes sande tilstand, men fokus på praksis. Tiden gik sin gang og langsomt ebbede modkulturen ud. Folk fik arbejde, blev uvenner eller fandt på noget andet. Projekterne blev langsom indlemmet i kommunen – fra at have været alternativ modkultur, blev de nu anerkendt som vigtige i byen. Det samme sker med menneskerne.

Således oplyst, efter at have klikket os igennem slideshowet, var vi begge to klar på en pause. Vi gik ud i gangen og tog vores jakker på. Ordløst gik vi med ømme rygge og trætte øjne ned mod tanken. Vi ville have colaer.

Vi folde straks 2 dåser ud af plasticen og tog maskerne ned da vi trådte ud på tankpladsen. Nærmest synkront tømte vi hver vores dåse, da vi gik i mørket op af bakken igen. Du rakte hånden ud, og jeg gav dig en zero mere. Vi gik op af trappen til Simac. Vi havde brug for udsyn og vores kontorben var allerede trætte. Vi sigtede mod bænken under gadelampens pixler. Da vi havde sat tog jeg de sidste to dåser ud af plasticen og maste det ned i skraldespanden. Du trak vejret ind, som skulle du sige noget. Men det var bare en bøvs.

Der var stille så ude over byen. Hvide måger gled forbi på den mørke himmel og en larmende bil pressede sig op af Nyborgvej. Du tog din tablet frem. Det sidste zero ramte tænderne, der efterhånden følte helt ru. “Ha, jeg kan logge på Jyttes sky på den her også” sagde du triumferende. Du åbnede svendborgantifa.mpeg og rakte mig en høretelefon. Du skruede op og en speakerstemme kunne anes i støjen fra vhs digitaliseringen:

Deres børn voksede op i byen. Muren faldt i '89 og *historien var slut* blev det sagt. Globalisering blev det dominerende mantra efter murens fald, frihed blev forstået som frihed for at pengestrømme frit kunne bevæge sig.

Men der blev også snakket om alternativ globalisering og imod kapitalistiske frihandelsaftaler. Svendborg blev politisk igen. I slut 90'erne opstod der en venstreradikalt politisk miljø. Træskofabrikken blev besat og blev et ungdomshus. Det gamle Garveri Elmo ved Dronningemaen blev besat og var et fristed og husly. Bunkeren i Krøyers have blev besat og blev et mødested med klaver, kaffe og kulørte lamper. Fraktioner som Rebel, Offensiv og Spand blev etableret i Svendborg. Enhedslistens lokaler i Møllergade blev et sted for koncerter, folkekøkkener med skraldet mad, kulturudveksling og andet. Enhedslisten fik derigennem sin bastion i Svendborg og har siden stået stærkt repræsenteret i en grad som det ellers kun kendes fra København og Århus. Der opstod også et nazimiljø omkring Svendborg. På Langeland blev der etableret en naziborg i Kædeby. Der blev hold piratfester i tunneller, gamle bygninger og på den dengang fuldstændig lukkede og forladte Frederikssø. Harders hed Harmonien og var tættere på at være brugerstyret. Nazisterne brændte træskofabrikken ned, Elmo blev revet ned og bunkeren i Krøyers blev ryddet af borgmesteren med politifølge – “*hvis der kommer krig imorgen*” og bunkeren blev tømt for sofaer, instrumenter og køkken, for derefter at blive hermetisk lukket med et svejseapparat.

I 2007 fandt den største nazi demonstration siden krigen sted i Svendborg. 300 nazister fra hele norden var samlet. De blev mødt af en stor moddemonstration. Der var demonstration for klimaet, faste demonstrationer for at markere aldrig mere krystalnat og racisme, demonstrationer i mod

irakkriegen. Demonstrationer der samlede flere hundrede mennesker gennem byen. Med flag, bannere og indimellem romerlys og røg. Der var et stort hiphop og skatemiljø også. Koncerter, jams, skatesteder og haller – selvbygget og selvskabt.

Men langsomt døde energien ud. Børnene flyttede og nazierne gik ind i politik, fængsel eller exitprogrammer. Svendborg sygnede hen og gik i dvale. Champagnesocialismen gjorde sit indtog, friværdien blev realiseret. Target locked>: forbrug. Der spredte sig en stemning af selvfed provins og *nu skal der nydes*. Tilfredshed ved tingenes tilstand og nu handlede det om mig selv og bourgogne, privat ejendomsret og kammerateri.

Filmklippet tonede ned, og der var nu blot sort skærm og fnidder. Du forsøgte at spole frem. Men der var ikke mere. Du tog imod høretelefonen og lagde din tablet på bænken. Oplyste men også lidt triste Vi kiggede ud over byen. Vi kiggede på hinanden. Efter de mange timer i selskab med Jyttes ai, var vi begyndt at tænke kollektivt. En uhåndgribelig fælles koordineret forståelse. Vi rejste os og så udover byen. Bag byggeriet på kajen kunne vi stadig ane havnen og de gule skær på Frederikshavn.

Vi tænkte sammen.

Det er så her vi står nu – hva så Sørensen og Ingemann? En produktionsby der forandres til en forbrugsby. Grenen vi sidder på bliver savet over i kortsigtet iver. Spørgsmålet er hvor værdien skal komme fra, når skvulpet fra de tidlige gæster til den Københavnske boligfest ebber ud. Hvor skal livet komme fra? Det liv og den ånd der gør byen interessant skal plejes og opdyrkes ellers står vi med udpinte jorde og en gold by i en nær fremtid.

Vi rejste os og skuttede os. Det var blevet koldt. Nattehimmelen var klar og kun enkelte skyer gled forbi i månens lys. Måske var det meget godt at det kurset blev aflyst. Jyttes informations dump havde gjort os klogere, men også gjort det klart at vores spørgsmål var forkert – vi skal på et helt andet kursus til foråret, når vi kan mødes igen. Hvad skal der ske?